

R.M.K.I.

3162

R. M. K. I.
396A

~~2636~~

Predulus et Julia

Balassa Bodint

Komediája

(Basif. 1588-89).

Országos Széchényi Könyvtár
Török, 4 l. (P. P. 6.
P.)

1. o. Magyar Könyvtárban 1900.

I. fűz.)

7.

igaz nem volna. Ho ho még most vessem essem-
be, miért setal volt gyakran alá s föl Sylvanus
úram az Iulia haza előtt. BRI: Egyéb búkségejert
nem volt szabad azon el menni? CRE D. Mi
búksége volt vallyon kinten olyan gyakran bal-
lagni azon alá s föl? Vay hogy nem tudod, hogy
az horgon vagyon az étető, melyre az halakat
csalogattak. BRI: Ott vagyon mayd csak nem
mondam mi. Nagy isten, vallyon szeretete va-
laha valaki úgy szeretőjet, hogy mastul nem fel-
tőtte volna, ki ugyan ne ketelkedet volna, se
gyanakodot volna soha szeretőjéhez? CRE: Ok
nelkül bizony igen bolondfag az kigyánakodik:
de az minck ember bizonyos jelet lattyá, annal-
is nagyub bolondfag ha meg sem veszi esében.
BRI S. vallyon mellyik jelről ismered, hogy Iuli-
anak beadottteged Sylvanus? CRE. Micsoda
nagyub jel kel annal, ha latom hogy Iulia, ha
csak rea tekintek is, ottan elfordittya fejet, es
eltekerecven előlem menten megyen masfele:
kicsoda oly vak, ki annak okat esébe ne vegye?
BRI S. Nyavalyas mely almos! főrkeny föléc-
geny, störöld meg az esemidet. Nezhette mi-
al almodnak neha estörődnek ő magokba az
serelmefők. Hallad uram fia, vallyon csak most
kezdőtte hozzád illy kemeny lenni Iulia? Te-
kentőtte inkább valaha jó esemvel read? vallyon
hol treccelt s nevetkőzött kegyelmetek egy-
mással, s ki latta hogy Sylvanussal nyajaskodot
volna? ladde balgatag, mint vagyon a dologh?
CRE D. No hadiaron; az nap el nem nyugáik
addig,

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
II. Nyomt. Kövedéknapló
1899 év 367. sz.

addig hanem nyilván vegere megyek valahol
s valahogy járok. Mert az minemű
his ez miat lelkemre szállot, lehetetlen
hogy addig csak egy csöp nyugodalmom is le-
hesőn, míg valóban igazán meg nem ertőm
az dolgot mint vagyon BRL: O dühös gyanu-
ság, mely hamar elfolya embernek szívét az te-
halalos mergőd! im mely hamar töltőd be ke-
serű mereggel az oly fivéket, kiket az szerelem
gyönyörűlegel es edesfeggel taplal. De te Cre-
dile ez után nekem békét hagy s ne kunyoraly
utannam, s ne tudakozzal tőlem, ha süia eny-
hüle hozzád avagy nem, ne supplicaly azon
hogy őtet hozzád haytsam, hanem kezdgy más-
hoz: miért hogy ilyen hamissat hisz felőle.
mert ha ez után melletted bóklok bár, ugyan ha
talam. CRE. Latode, sеп dolog Istenre mon-
dom, meg ő haragzik am hogy en karomon tő-
rődöm. Semminek tartodé te azt, hogy ilyen
nagy szerelemes jömtul, sőt az eltető lelkőmtől
folyák meg vesőt fejemet? BRLS. Istenert
ne bolondoskodgyal, hanem ved ki sivedből
ez ok nélkül való hamis gyanusagot, s hidgy
megh engemet is valaha vagy egy dologbar
mert en tudom mit bebellek, fogadgy sőt, kő-
nyörőgy Iulianak, s ne gondoly vele ha sinton
haraguson tekint-is read, es kemeny soval sol-
is: Nem latode az tulok is mit művel, mikor
meg felhűsík? mint rug kapal, őkel, de azért
nem sokara ugyan megh felidül, s viseli az jar-
mot. Az nagy cserfa is elég kemény, de azért
ugyan

zak, s az mikor az semile az tengőben sol,
akkor lelek enis ken s szerelemes hozzád. CRE:
Ki hinne, nagy H n, hogy ilyen angyali sеп-
segben, ezfele kegyesnek siveben ilyen nagy
bőrnűy kegyetlenseg uralkodgyek? Talam im-
ez repedezet kű siklatul sűlettel? vagy Charta-
go hatariban termett őroflan tejét itad, vagy
az Armeniai parduz csőcseit soptad a mine-
mű kegyetlen vagy? Az sеп Diana, az vada sеп-
nak Isten assonya gyakran el hadta setalafat,
s fűgyelmetesen halgatta az en sир mas versei-
met, sőt meg az erdők, hegyek, völgyek, l er-
kek is halvan az en keserves enekemet, mellet-
tem keservesen meg zöngötték; csak te egye-
dül sеп Iulia hogy aspis kegyes nőt a tőleidet
be dugod be seditre, nem könyörűl s raytam,
sőt latom hogy sinton ugy el s kőmomal s-
könyhullata simmal, mint egy jó izű eledellel.
IUL. Tűstes kis eledel bator, akar en magam
mondgyam: Nem vesed esedben sепeny, ho g
inkab idegenites mint edesites engem magad-
hoz ezfelevel, ha nyilván latod, hogy semmit
nem hasnals en nalam az sok gyermekű vagy as-
sonyi sira soddal. Miert sira mind untalan elöt-
tem, ha erős sívű férfi vagy? mit vesekedel;
mit győtrőd magad? CRE: Kételen vagyok
vele, mert az te sепsėgedhez való szerelemem
meg birt engem elmemis söl gerjédőt, kevan-
sagom erőltet rea, nem halgathatok, azért söl-
nom es sирnom kel akaratom ellenis. Azert az
szerelemet fedgyed, kegyetlen, ne engemet: ho-
C 4 lot en

ot en sem keptelen sem tőleletlen sem lehetet-
len dolgot túled nem kivanok; hanem csak
gy ne legyen ellened, hanem legyen sa-
tran fep főmelyedre neznem. I U L. Bi-
zonylalom, vesőt, nyavalyadat, s banom hog
az igaz szerelem miat vallás ennyi sok bűt, s no-
ha sivem szeret akarnam, de mint hogy nem
segithetlek sem könnyebbithetlek semmivel,
azt is banom. Azert lassad, mert engem csak
heaban igyekezel hozzád haytani. C R E. Ha
az isten mind az mennyei s mind az földi sok
fepsegőket hozzajok illendő természettel ékő-
sítötte, mi dolog hogy búvedet az kegyességh-
ben rešetlenne tötte? Nem tudod, hogy oly
sinten az fepseg az kegyesség nélkül, mint az
fep kutjo forras viz nélkül, s mint az fep fiatal
zöld ág gyümölcs nélkül. Ha azt tartod, hogy
nem erdemlem az te szerelmedet, am bar ne se-
res engemet, csak enged ezt, hogy en szerethet-
selek tegedet: s ha sinten nem kedvellöd sem
bőszüllöd is, mégis csak ne utald tellyességgel
az en szerelmemet, s ha szerelmesed, nem lehet-
tek, legyen ottan csak rabod mig elek. I U L.
Nem kel tat ugyanis sem semelyed sem folga-
latod sem rablagod, akar ki szeretője, szolgálja
rabja legy, csak nekem hagy beket: eleg eddig
treceszesben, talam mostis valaki meghatott
hogy együt vagyunk, s mindjart gyanusagban
esik hozzánk s kiisfecsegi, mert irigy az ember.
Azert el megyek, Cupido es Venus maradgya-
nak veled jo Credule. C R E D. Ne fieszen edes
fenyvs

fenyvs Napom, mert ha te el megy, en mayd ugy
maradok az kezerűlegben, mint az nap nélkül
valo sötetseghben.

Io Iupiter mit vetöttem oly nagyot ellened,
hogy hozzam nem engedteled az fep Iulianak
kőtermésű fivet? O Venus mikor segtem
meg az te törvenyed, hogy ellenem ötet igy
kemenyited, lam senkit nem gyűlöl ez vilagon
inkab en nalamnal? De mit panaszkodom he-
aban, s mit esedezem, ha mind csak Sylvanus
ennek az oka Vay haladatlan tökelletlen ro-
ember, te túled vartam jot, neked jelentetem
meg minden szerelmes kevanusagomat, igaznak
alítvan tegedet, nezhetsé mint aruls el, de bar
rementelenül halljak meg, ha magam ket ke-
zevel nem allom meg bosszumat raytad.

ACTUS III. SCENA III.

Sylvanus az erdei tündér vad Echo as-
sonnyal enekelve befelgetven Iuliahoz va-
lo szerelmeről, feleleteket veszen Echo tül.

SYLVANUS: Nappal vagyon az féléken nyu-
laknak az agarak miat bantasok, az halak-
nak is nappal vetik meg az halot s a horgot, az
santo baromis akkor viseli az igat: de ejelre
kelve, midőn az fejer hold kiterjezti vilagat,
mind nyulak, halak, barmok bekevel nyugos-
nak: csak egyedül nekem hogy sem nyugalom
nappal nints semmi nyugodalmam: mert min-

C S

denkor

denkor csak a szerelem tűzeben égnek. De majd
imez kőbálnak panaszkodom enckemben.

O Magas kőfíklak, Kietlenben nőt fak, Kik
nagy szerelem tűzen igaz bizonyágim. Vát-
tok mert kenaim, Tudgyatok mint fínte en, Ki
latta elteben, Hogy így hallyon vesben, Mas
mint en szeretőjen. *ECHO, EN*

Tavoly egy erdőben, Nekem felelesben,
Lón ugymint emberiső, Talam egyik tünde-
jar it valamiért, Vagy valami vadašo, Ha lo-
nem nyeritőt, Az ki ith cserfitőt, Labain ha
volt beko. *ECHO*

Echo nagy kenomba, Melybe szép Iulia,
Engem fertengeni hagy: Mi könnyebbíthet
meg, S mitúl lehet kerlek, Kemeny sive hoz-
zam lagy? Keserű kenomat, Mi enyhítheti
most? S mi az mire lellem vagy? *ACT*

Azt igaz adad, De mond megaztis
hát Ott ki vigasztalhatna? Bum helyet örömet,
Gyönyörű éltet, Nekem ot ki adhatna? Iga-
zan ki neve, Kit soknak kivüle, Lelkem oda
kevanna. *ANNA*

Azt bizon meg vallom, De jo szolgálatom,
Kedvese neki vagy nem? Szép Iuliam Annam,
Lesőne jo hozzam, Meg kegyelmeze nekem
Hogy regen szolgálatom, Lesőne jutalmom, Kel-
le jot remenlenem? *NEM*

Kegyetlenlegejert? Erte túrt sok kenert,
Lam meg Istentúl sem fél, Ofejer mellyeben,
Mint szép lagy fészekben, Kegyetlenség holug
él, Mert

nem többet csak parancsoly, megalkodunk ma-
ketten edes verem. *GAL.* Ki trefas im jo ba-
tyam, mint ha him varro tarsom volna. *DIE.*
Mely vadon partya magat, nam oly nagyra tar-
tod magad, mint az Erdelyiek az jo buzat a dra-
galagban, vagy az Patakiak a búk bor idejen az
főrt. *GAL.* De ne trefaly az agebe. *DIE.* Fítsi-
rik fítsirik, bezzeg szép, vayha meg-foghátnam.
GAL. Minck bekelles? *DIE.* Amaz tengelicz-
nek, fítsirik fítsirig, nezhetsen mint jú az bonra,
ha lépem volna, majd meg-foghátnam. *GAL.*
Meg az ebet: hagy beket az-latorgáknak, ne-
se ihon egy kezkenő nalam, neked adnam en
ezt, ha imez kofarka Eperjet en tőlöm el vetet-
hetned az te uraddal, bizon csak ezennel sód-
tem en magam ket kezemmel. *DIE.* De: ugyan
oda adode az kezkenőt, tálom csak trefalya. *GAL.*
Menny oda adom, nam nem híled. *DIE.* Ad-
de lát az epörjet, Ited el most az kezkenőt,
had allyon nálad. *GAL.* Bator, valamely ora-
ban kevanod, ottan oda adom, csak vegye el
Sylvanus az epörjet. Menny el, Istén adgyon
hasnot tőrekőtesedben.

ACTUS III. SCENA III.

Credulus feddözik Sylvanussal, hogy
Iuliat túle el csalta, de ő előőr tagadgya,
ottan vegre azt mondgya, hogy ő nem e-
rőlködöt azon, hanem az rementelen al-
kolmatossag, vagy ferencse ferzötte köz-
tök az szerelmet. *Cre.*

CREEULUS, Csak kar, mert nem mester-
kedhetel úgy te Sylvane, hogy dolgodat el-
fedezhesd előttem. Nincs oly titok, mely va-
laha ki nem jelenik. SYL. Mi dolog, talám bort
ittal? Mit gárázdalkodol velem? CRED. Nem
csak garázdalkodom az hitőtlen s tökéletlen
völtödért, hanem ugyan övé is kap meg ma-
guba gondórral, majd mégis vontuk águbat
egy más hatan ha rá nem gondol. SYL. Vala-
miért? vallyon mi bantafod volt valaha en-
tőlem jambor, hogy így patvarkodol? CRED.
Mi bantafom? még az kérdőde? vaj hogy nem
tudod. Te hozzád en úgy biztam mint magam-
hoz, s ahhoz kepest tanacsot is kerdettem tőled
mint meg hit barátomtól, dicserven hol főmet,
hol kezét, hol ávat, hol homlokat Iulianak
előtted, azt alitvan, hogy orvoslanál inkább
mint el arulnál nyavalyamban: s ha tekintem,
hát nem barátom, hanem halalos ellenségem
voltál ennekem, mert sok oztendeig való bol-
galatomnak minden érdemet bérrel el vesztetted
tőlem: hogy tehettél ilyen arultatást raytam?
ki hitte volna hogy engemet (ilyen jó tarsodat
igaz barátodat, kinek mindenkor vőtted jó aka-
rattyat, s te is ajánlottad magadat,) így aruly el,
s így idegenítsed el tőlem Iuliat? Eze az igaz
barátság s tökéletes jamborság? SYL. Ne dá-
gályoskodgyal, hald meg, im meg mondom, s az
után tegy magad itilletet benne, ha érdemleke
bocsánatot vagy nem. Egykor Dametával bal-
lagunk vala az olayfa völgyen, s egy dombnak
az ar-